

ע"פ 7049/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 7049/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט א' שטיין
כבוד השופט ח' כבוב

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתפ"ח 49418-03-18 מיום 19.4.2020 ומיום 23.9.2020 בהתאמה, שניתנו על ידי הנשיאה ר' לורך, והשופטים צ' דותן ו-ד' עטר

תאריך הישיבה: כ"ט באייר התשפ"ב (30.05.2022)

בשם המערער: עו"ד אהוד בן יהודה

בשם המשיבה: עו"ד רוני זלושינסקי
מתורגמן: מר אחמד סעדיה

פסק דין
השופט י' אלרון:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (הנשיאה ר' לורך, השופט צ' דותן והשופטת ד' עטר) ב-תפ"ח 49418-03-18 מיום 19.4.2020 ומיום 23.9.2020, בהתאמה.

נגד המערער הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של ניסיון רצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); נשיאת נשק ותחמושת, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק; וגניבה, לפי סעיף 384 לחוק.

המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. בגזר הדין, הושת עליו עונש של 14 שנות מאסר לריצוי בפועל, וכן עונשים נלווים.

עיקרי עובדות כתב האישום המתוקן

2. כמתואר בכתב האישום המתוקן, המתלוננת והמערער הם בני דודים. בשנת 2014 השניים התארסו, וזמן קצר לאחר מכן, המתלוננת ביטלה את האירוסין, למורת רוחם של המערער ומשפחתו. לאחר ביטול האירוסין, לא היה קשר בין השניים במשך מספר שנים.

בתחילת חודש פברואר 2018, ולאחר שהמתלוננת עזבה את בית הוריה ועברה להתגורר עם חברה בתל-אביב, המערער יצר עמה קשר טלפוני וטען שברצונו לסייע לה כלכלית, והשניים נפגשו לצורך כך. המתלוננת והמערער נפגשו בתל אביב ולנו יחדיו במלון ביום 6.2.2018, כאשר במפגש זה, המערער ביקש מהמתלוננת לקיים עימו יחסי מין, והיא סירבה.

בעקבות האמור לעיל, כך נכתב בכתב האישום המתוקן, גמלה בליבו של המערער ההחלטה להמית את המתלוננת.

3. למחרת, ביום 7.2.2018, המערער תיאר להיפגש עם המתלוננת בשעות הערב, בעודו מציג בפניה אמתלה לפיה בפגישה זו ימסור לה כסף. המערער אמר למתלוננת להגיע במונית ללוד, לכתובת שהוא ימסור לנהג המונית וכי הוא ישלם את עלות הנסיעה.

בשעה 21:30 לערך, המתלוננת נכנסה למונית והתקשרה למערער. הלה שוחח עם נהג המונית באמצעות הטלפון הנייד של המתלוננת, מסר לו כתובת בלוד והכווין אותו אל הכתובת במהלך הנסיעה. בשעה 22:00 לערך הגיעה המונית לסמטה ללא שם בשכונת נווה שלום בלוד, שם המתין המערער. המתלוננת יצאה מהמונית, המערער שלם לנהג 120 ש"ח עבור הנסיעה, והמונית נסעה מהמקום.

המערער ביקש מהמתלוננת את הטלפון הנייד שלה, וזו מסרה אותו לידיה. בהמשך, הציג בפניה מצג שווא לפיו חברו אמור להגיע ברכבו לקרבת מקום ולהביא עמו כסף עבודה, ואמר לה ללכת למקום המפגש עם החבר. המתלוננת החלה ללכת לכיוון אליו הורה לה המערער, ומשהתרחקה ממנו, התקרב אליה עד למרחק של כ-2 מטרים, כיוון לעברה רובה, ואמר "רוצה לנקום בך". המתלוננת צעקה: "חביב, לא" והגנה על פניה בידה.

המערער ירה במתלוננת ופגע בלחיה ואצבע ידה. הכדור חדר את לחיה השמאלית ואת לסתה; גרם לה לשברים בשיניים, ריסוק של עצם אלואולרית וריטוש חניכיים, וכן הגיע עד לעמוד השדרה הצווארי. המתלוננת נפלה לרצפה בעודה מדממת מפניה. המערער התכופף לעברה, בחן את מצבה, וברח מהמקום כשהוא נושא עמו את הטלפון

הנייד שלה. לאחר שעזב, המתלוננת ברחה בשארית כוחותיה מהמקום, עד אשר הגיעה לחנות מכולת סמוכה.

המתלוננת פונתה לבית החולים, שם הורדמה והונשמה, וכן עברה הליך טיפולי ממושך. הקליע שנורה, נותר בחוליה בעמוד השדרה הצווארי שלה.

4. בתשובתו לכתב האישום, המערער כפר בעובדותיו ובעבירות שיוחסו לו, טען כי המדובר ב"עלילת שווא" שהמתלוננת רקמה נגדו, וכן העלה טענת אליבי לפיה במועד האירוע שהה אצל דודו ביישוב אום אל פאחם. לגרסתו זו של המערער, ולטיעוני הגנתו אתייחס בהמשך פסק דין זה.

הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי

5. בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער, פה אחד, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. הרשעת המערער נסמכה בעיקרה על עדותה של המתלוננת אשר זכתה לאמונו של בית המשפט, כמו גם על מסכת ראיות שכללה מחקרי תקשורת ותוצרי האזנת סתר, וכן עדויות נוספות.

6. כמפורט בהכרעת הדין, בית המשפט המחוזי התרשם כי המתלוננת העידה באופן "עקבי וקוהרנטי", "תיארה בפרוטרוט ובאותנטיות" את המקרה, ו-"ניכר היה שתיארה את שארע כהווייתו ואין המדובר בעלילה". המתלוננת סיפרה את הקרות אותה מהיום בו המערער יצר עמה קשר ואת העבר שקדם לכך. היא העידה כי בהיותה בת 16, אביה ואבי המערער כפו עליה להתארס למערער. אולם, בחלוף חודש ומחצה, פנתה למשטרה ובסיועה נפרדה ממנו. מספר שנים לאחר ניתוק הקשר ביניהם, בשנת 2018, המערער פנה אליה ממספר טלפון בלתי מזוהה בכוונה לחדש את הקשר, והמתלוננת הסכימה משהייתה זקוקה לעזרה כלכלית (פרו' הדיון מיום 14.5.2018, עמ' 11, ש' 16-18).

עובר לאירוע הירי, המתלוננת והמערער נפגשו בשתי הזדמנויות. באחת, המערער נתן לה 1,000 ש"ח, ולאחר שטיילו יחדיו משך מספר שעות, שהו בצימר. שם לדבריה, ניסה המערער לקיים עמה יחסי מין, אולם משהביעה התנגדותה, חדל ממעשיו. כך גם בפגישה השנייה, בעודו תחת השפעת סמים, המערער ניסה לקיים עם המתלוננת יחסי מין חרף הבטחתו שלא יעשה כן, ובעקבות התנגדותה - הרפה ממנה (פרו' הדיון מיום 14.5.2018, עמ' 12-14).

המתלוננת תיארה כי בבוקר אירוע הירי, המערער התקשר אליה כ-10 פעמים, ולשאלתה לפשר ההתקשרויות הרבות, השיב לה כי הוא חייב לשוחח עמה בדחיפות תוך ששלח אליה מספר רב של הודעות בלשון: "תעני ואני צריך אותך" (פרו' הדיון מיום 14.5.2018, עמ' 14, ש' 13-16). עוד סיפרה, כי המערער שאל אותה האם היא זקוקה לכסף, ומשהשיבה בחיוב, הנחה אותה להגיע מיידית במונית ללוד על מנת לקבל 1,000 ש"ח, תוך שיממן את עלות נסיעתה. באותה שיחה, הבהיר לה שאינו יכול לפגוש אותה בתל אביב בשל חששו מהמשטרה. לדברי המתלוננת, טרם האירוע לא הייתה בלוד, והמערער הנחה את נהג המונית בנסיעתו לכתובת אליה התבקש להסיעה.

משהגיעה לכתובת האמורה, יצאה מהמונית, לחצה את ידו של המערער והבחינה כי הוא מתוח. הלה סיפר לה כי חברו אמור להגיע, ולהביא עמו את הכסף. בעת שהמתינו, המערער ביקש ממנה למסור לו את הטלפון הנייד שלה כדי שיוכל לאתר מפתחות שנפלו לו באמצעות הפנס, והיא נעתרה לבקשתו. כעבור מספר דקות, המערער הורה לה

ללכת לכיוון ממנו הגיעה לאחר רדתה מהמונית, על מנת לבדוק האם חברו הגיע ברכב. משלא הבחינה באיש, שבה למקום עמידתו של המערער.

בשלב זה, סיפרה המתלוננת כי הבחינה במערער אווז ברובה ומכוון לעברה. משכך, צעקה בשמו "חביב לא", והניחה את ידה על לחיה. המערער אמר לה "אני רוצה להתנקם בך", דרך את הנשק, וירה בה בפניה. כתוצאה מהירי, נפלה על הארץ, וכשהלה התכופף לעברה, "החזיקה נשימתה" בשל חששה כי ירה בה שוב (פרו' הדיון מיום 14.5.2018, עמ' 16, ש' 29-33). לאחר זאת, המתלוננת תיארה בעדותה כיצד התקשתה לנשום, ובעודה שותתת דם ואינה מכירה את הסביבה בה נורתה, עשתה דרכה לעבר הרחוב בחיפוש אחר עזרה, מבלי יכולת לדבר כי הכדור פגע בלשונו ותוך שאיפה מתמדת של דם, עד הגעתה לחנות הומת אדם. שם, פגשה בחור ממוצא ערבי ובשל היעדר יכולת לדבר, ביקשה ממנו חתיכת קרטון ורשמה עליו בערבית את השם "חביב אלטורי".

בהכרעת דינו, קבע בית המשפט המחוזי כי בנסיבות התיק דנן ניתן לבסס הרשעה בפלילים על עדות זיהוי יחידה, קרי עדותה של המתלוננת, אף בהיעדר תוספת ראייתית התומכת בזיהוי. ואולם, בעניינו עדותה של המתלוננת "איננה ניצבת בחלל ריק" והיא נתמכת במארג עדויות וראיות נסיבתיות ובכלל זה סרטונים, מחקרי תקשורת, ואיכונים המבססים את הימצאות המערער במקום אירוע הירי ובמועד התרחשותו, וכן במקומות המפגש בינו לבין המתלוננת קודם לכן, באופן המחזק את מהימנות המתלוננת ושולל את גרסת האליבי של המערער.

יתרה מזו, הדגיש בית המשפט המחוזי כי המערער לא זכה לאמונו וניתן היה להתרשם בבירור מ"עדויות המתפתלת ותשובותיו המתחמקות כי האמת אינה נר לרגליו", כלשון בית המשפט. המערער הרחיק עצמו לחלוטין מכל קשר למתלוננת, הכחיש את הראיות העומדות לחובתו, ואף לא סיפק הסבר מספק באשר לפשרן.

7. בנוסף למתן אמון בעדותה של המתלוננת, ניתן משקל ראייתי של ממש לשלושה פתקים אותם רשמה בכתב ידה בחנות המכולת אליה הגיעה בסמוך לאחר שנורתה. פתקים אלה נכתבו על שני קרטונים ודף נייר, כאשר על גבי קרטון אחד כתבה את שמו של המערער (ת/10); על אחר את שמה ואת מספר תעודת הזהות שלה, ובצדו השני כתבה שהיא במקור "מעררה נגב" (ת/11); ועל הנייר כתבה "בן דוד חביב אלטורי", ואת שם אביו "עומאר" (ת/12).

בית המשפט המחוזי קבע כי הפתקים האמורים מחזקים את מהימנות המתלוננת אשר זיהתה בכתב ובאופן מידי את המערער כמי שירה בה, בעודה שותתת דם וסבורה שקיצה קרב, זאת בהפנותו לסעיף 10 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות).

בהקשר זה, הובאה עדות בעל המכולת, לפיה סיפק למתלוננת את אחד מהפתקים עליהם כתבה, וכן הזעיק למקום בבהילות את מגן דוד אדום. בעדותו זו, נמצא חיזוק למהימנות גרסת המתלוננת ולעובדה כי התרשמות המפורטות לעיל, נכתבו על ידה כשהיא שרויה במצב של "שכיב מרע".

8. בית המשפט המחוזי הוסיף ועמד על עדויות נוספות שהוצגו לפניו, ובכללן - עדות נהג המונית שהסיע את המתלוננת, וסיפר כי שוחח באמצעות הטלפון הנייד שלה עם בחור בעל מבטא ערבי שהנחה אותו בנסיעתו, וכאשר הגיעו ליעד הבחור אשר שוחח עמו בטלפון שילם על הנסיעה.

עדויות נוספות אליהן הפנה בית המשפט המחוזי הייתה עדות חברתה של המתלוננת (להלן: ע'), וכן עדותו של ידיד החברה (להלן: ק'). ע' סיפרה בעדותה כי בעבר התלוותה למתלוננת באחד ממפגשיה עם המערער בהם העביר לה כסף, וביום האירוע המתלוננת סיפרה לה שהיא מתכוונת לנסוע ללוד להיפגש עם המערער לקחת ממנו כסף. בית המשפט התרשם כי עדותה מהימנה ואותנטית, וכי סיפרה את שהיה זכור לה לאשורו, ומשכך ראה בה כתמיכה ראייתית לעדות המתלוננת.

באשר לעדותו של ק', הלה סיפר כי המתלוננת ביקשה ממנו שיסיע אותה ללוד, אך הוא סירב והסיע אותה עד לתחנת המוניות. אף בעדותו של זה, נמצאה תמיכה לגרסת המתלוננת וחברתה ע' בנוגע לנסיבות שקדמו לאירוע הירי.

9. ראיות נוספות עליהן התבסס בית המשפט המחוזי בהכרעת דינו, היו מחקרי תקשורת ואיכונים אשר מיקמו את המערער והמתלוננת בו זמנית במקום אירוע הירי, וכן קשרו ביניהם גם בימים שקדמו לו (ת/69, ת/73, ת/74). הטלפון הנייד של המתלוננת אוכן במסלול הנסיעה שתואר בכתב האישום; והשיחה האחרונה בין השניים הסתיימה בשעה 22:01, ולאחריה נדם מספר הטלפון של המתלוננת. כמו כן, שני מספרי הטלפון של המערער הפסיקו לפעול סמוך לאחר מועד הירי, ומאז החל לפעול על גבי מכשיר הסלולר שבידו מספר טלפון שונה.

מפלטי השיחות עלה כי במצטבר היו כ-370 התקשרויות בין המתלוננת למערער עובר לאירוע הירי; כי הטלפונים הניידים של שניהם אוכנו באזור הצימר בו המתלוננת העידה כי שהו; וכי נערכו שיחות נוספות בין הטלפון הנייד של המערער לבין הטלפון של ע', באופן העולה בקנה אחד עם גרסת המתלוננת כי התקשרה למערער ממכשיר הנייד של חברתה ביום האירוע וביום שקדם לו.

בכל אלו, בית המשפט המחוזי מצא תמיכה נוספת לגרסת המתלוננת, באופן השומט את הקרקע מתחת לגרסת המערער כי כלל לא חידש את הקשר עמה. כן הודגש כי ההגנה נמנעה מלהביא חוות דעת נגדית לראיות שהובאו לעיל.

10. בנוסף, נדרש בית המשפט המחוזי לתוצרי האזנת סתר למספר הטלפון של המערער, אשר קולו זוהה במהלך שיחה שקיים עם אחותו. זו קראה בשמו "חביב" (ת/60), וכן אישרה בעדותה כי שוחחה עמו. הודגש כי דברי המערער בשיחה עם אחותו, כמו גם בשיחה אחרת שקיים - בהן גילה בקיאות במיקום פגיעת הירי במתלוננת, והצהיר על כוונתו לעזוב את הארץ - קושרים אותו לאירוע הירי, מצביעים על התנהלות מפלילה ומחזקים את הראיות העומדות לחובתו.

11. כמו כן, התקבלו כראיה הודעותיה של אם המתלוננת במשטרה מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות (ת/29-ת/32), לאחר שבעדותה בבית המשפט מסרה פרטים מהותיים שונים מהודעותיה במשטרה. בית המשפט המחוזי עמד על תוכן של ההודעות, מהן עלה כי האם ובנותיה מאוימות על ידי אבי המשפחה שיפגע בחייהן; כי שמעה מהמתלוננת על אודות חידוש הקשר עם המערער; וכי בעת שביקרה אותה בבית החולים בסמוך לאחר הירי, המתלוננת סיפרה לה כי המערער הוא אשר ירה בה.

12. מנגד, המערער כאמור לא זכה לאמון בית המשפט, אשר התרשם כי הלה ניסה "להציל את עורו" בכופרו באופן גורף בכל פרט, לרבות בחידוש הקשר עם המתלוננת ובמפגשים בין השניים שקדמו לאירוע נשוא כתב האישום.

המערער טען כי המדובר בעלילת שווא שהמתלוננת רקמה נגדו במטרה לכסות על היורה "האמיתי" ובכך להסוות את אורח חייה; הרחיק עצמו מכל קשר עם המתלוננת; הכחיש בחקירותיו כי שהה בזירת הירי, כמו גם בצימר; וכן שלל כי הוא הדובר בהאזנות הסתר.

הודגש כי המערער אף לא העלה הסבר המניח את הדעת לעדויות ולראיות שעמדו לחובתו וערערו את הבסיס שביסוד טענת האליבי שנשמעה מפיו, לפיה במועד האירוע שהה אצל דודו - אשר כעולה מעדותו של זה האחרון אינו יכול לאשר או לשלול את הימצאות המערער בביתו (פרו' הדיון מיום 19.11.2018, עמ' 170-174).

13. בית המשפט המחוזי הוסיף ונדרש לטענות המערער בדבר מחדלי חקירה, ואלו עיקרן:

ראשית, המערער טען כי המשטרה הסתירה פרטים מתכולת התיק של המתלוננת, המצביעים על "אורח החיים השולי שקיימה". לעניין זה, קבע בית המשפט כי נכון היה לפרט את מכלול הפרטים שנמצאו בתיק המתלוננת בדו"ח התפיסה, ואכן מדובר בהתנהלות בלתי מקובלת של גורמי החקירה, אלא שפגם זה "רופא" כלשון בית המשפט המחוזי, והגנת המערער לא נפגעה.

שנית, המערער טען כי נמנע ממנו להפריך את עדות המתלוננת לפיה שהו שניהם בצימר בלילה שקדם לביצוע העבירות, משלא נתפסו מצלמות האבטחה של הצימר, ועובדיו לא נחקרו או הובאו למסדר זיהוי. בהקשר זה, בית המשפט הפנה לעדות חוקר המשטרה, לפיה במועד בו הגיעו לצימר וביקשו לקבל לידיהם את סרטוני המצלמות, נמסר כי הם נשמרים למשך שבועיים בלבד, ולכן אינם בידם. נקבע, כי אפילו נפל מחדל חקירתי באי מיצוי הליכי החקירה בהיבט זה, משלא נעשה ניסיון לתור אחר ראיות נוספות - אין בכך כדי להוביל לזיכוי המערער נוכח יתר הראיות שהונחו לפני בית המשפט להוכחת אשמתו.

שלישית, לשיטת המערער, המשטרה לא מיצתה את החקירה גם לעניין האפשרות כי קיים "יורה פוטנציאלי" אחר שמספרו נשמר בטלפון הנייד של המתלוננת בשם זהה לשם בו נשמר מספר הטלפון של המערער. טענה זו נדחתה אף היא - נקבע כי לא הייתה אינדיקציה המבססת את הימצאות אותו "חשוד" בזירה, ואף לא נמצאו כל התקשרויות בינו לבין המתלוננת בעת הרלוונטית.

רביעית, טען המערער כי לא נבדקה האפשרות שהמתלוננת נפגעה מכדור תועה שנורה במהלך קטטה שהתרחשה בסמוך לזירת הירי. בית המשפט דחה את הטענה בקובעו כי אף אם התרחש אירוע ירי נוסף באותו מועד, אין בכך כדי לערער את עדות המתלוננת ומגוון הראיות שתומכות בה.

14. לאור כל האמור לעיל, בית המשפט המחוזי קבע כי היסוד העובדתי והיסוד הנפשי לצורך הרשעה בעבירת הניסיון לרצח הוכחו כדבעי, וכך גם יסודות יתר העבירות שיוחסו לו. המערער תכנן מראש ובקפידה להמית את המתלוננת לאחר שזכה באמונה בעקבות חידוש הקשר ביניהם; קבע להיפגש עמה במקום מבודד המוכר לו היטב ושאינו מוכר לה; הצטייד בכלי נשק; הצהיר בפניה על רצונו לנקום בה; וירה בראשה מטווח קצר, באופן שאינו מותר ספק בדבר כוונתו. המערער אף נטל את הטלפון הנייד של המתלוננת כחלק מתכניתו להמיתה, ובתוך כך העלים ראיות שעשויות לקשור אותו למעשה, ובכלל זה התקשרויות והתכתבויות עמה.

15. בבוא בית המשפט המחוזי לגזור את דין המערער, קבע מתחם עונש הולם אחד לשלוש העבירות בהן הורשע, משמצא כי קיים "קשר הדוק" ביניהן, וכי הן בוצעו כחלק מתכנית עבריינית אחת תוך סמיכות זמנים ומקום.

בית המשפט המחוזי הדגיש את עוצמת הפגיעה בערך העליון של קדושת החיים, וכן בערכי שלמות הגוף והביטחון האישי; כאשר הניסיון לרצוח את המתלוננת נעשה תוך שימוש בנשק חם, בהיותה קרובת משפחתו וארוסתו לשעבר, וכי אך פסע עמד בין הנזק החמור והמשמעותי שנגרם לה בפועל לבין תוצאה קטלנית של גדיעת חייה. בנסיבות ביצוע העבירות, תיאר בית המשפט המחוזי כי "נמצאו מספר מניעים אפשריים" להחלטתו להמית את המתלוננת - ביטול האירוסין, מעבר המתלוננת לתל-אביב, סירובה לקיים עמו יחסי מין, וכן רצונו להגן על "כבודו" ו"כבוד משפחתו".

בית המשפט המחוזי הוסיף ונתן דעתו לתסקיר נפגעת העבירה המלמד כי אירוע הירי גבה מהמתלוננת מחיר כבד בכל תחומי חייה, מלבד הפגיעה הקשה בגופה. הדברים לא יפורטו מטעמי צנעת הפרט.

מכלל שיקולים אלו, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-16 שנות מאסר בפועל.

16. בגזירת דינו של המערער בגדרי המתחם, נשקלו מחד גיסא עברו הפלילי הכולל שלוש הרשעות קודמות; ומאידך גיסא כשיקולים לקולה, הפגמים שנפלו בחקירתו, כמו גם היות עונש המאסר "מאסרו הראשון". צוין, כי המערער כפר במיוחס לו וביקש להוכיח חפותו, והגם שהדבר לא נזקף לחובתו, לבטח לא ניתן לזקוף לזכותו הפנמת הפסול או נטילת אחריות על מעשיו. זאת בפרט משטיעונו כללו הטלת אחריות לפתחה של המתלוננת בשל "התנהלות הנפסדת". בנסיבות אלו, נקבע כי לא הוכח בעניינו קיומו של אופק שיקום פוטנציאלי.

לאור האמור, נגזרו על המערער 14 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אלימות מסוג פשע, לרבות עבירות נשק, למשך 3 שנים; 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת גניבה, למשך 3 שנים; ופיצוי למתלוננת בסך 150,000 ש"ח.

טענות הצדדים בערעור

17. לטענת המערער, יש להורות על זיכוי נוכח הספק שלדבריו מתעורר בדבר הוכחת אשמתו כמי שביצע את אירוע הירי. נטען כי הראיות שהונחו לפני בית המשפט המחוזי חלקן נסיבתיות, וחלקן האחר הן בגדר עדויות שאינן מהימנות.

בפרט, נטען כי בתיק נפלו מחדלי חקירה "ממשיים" שפגעו בזכותו לנהל הגנה ראויה, וכי נדרש היה להעניק להם משקל רב מזה שניתן להם בהכרעת הדין. בהקשר זה, המערער שב על טענותיו שנטענו ונדחו על ידי בית המשפט קמא, ובכלל זה טען כי המחדל העיקרי היה כי לא נתפסו מצלמות האבטחה בצימר ועובדי המקום לא נתבקשו להשתתף במסדר זיהוי. כן נטען, כי לא נתבררה זהות אדם שנראה בורח מזירת העבירה בסמוך לביצוע ירי, לבוש בפרטי

לבוש שונים מאלו שמסרה המתלוננת.

18. לטענת המערער, שאלת זיהויו היא שעמדה בבסיס המחלוקת, ואולם לא נבדקו נתונים בסיסיים שהיו יכולים לתמוך או לשלול את גרסת המתלוננת, בפרט משהגנה הציגה סתירות ופרכות משמעותיות המטילות ספק רב במהימנות הזיהוי על ידה, כמקום ביצוע העבירות והתאורה שהייתה במקום.

בהמשך לכך, נטען כי החקירה בתיק הייתה "מגמתית" וגרסתו לא נבדקה כראוי. בגדר זאת, שב על טענת האליבי שהעלה ולפיה לוחות הזמנים והמקום בו בוצע הירי, אינם מאפשרים את ביצוע העבירות על ידו; טען כי נהג המונית לא זיהה אותו בבית המשפט על אף שהוא לכאורה מסר לו את התשלום עבור הנסיעה; וכי לא הוצגו ראיות פורנזיות אובייקטיביות הקושרות אותו בביצוע העבירות.

נוכח כל אלו, המערער טען כי יש לקבל את הערעור, ולהורות על זיכוי.

19. לחלופין, משיג המערער על חומרת עונשו, בטענו כי העונש שנגזר עליו - 14 שנות מאסר בפועל לצד פיצוי גבוה - "חמור במיוחד" כלשונו, סוטה ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים; ואינו מתחשב דיו בנסיבות האישיות ונסיבות ביצוע העבירות, המצדיקות לשיטתו עונש מאסר בפועל בן 7 שנים, לכל היותר.

20. מנגד, המשיבה סבורה כי דין הערעור להידחות. אשר להכרעת הדין, הודגש כי המסכת הראייתית מוליכה למסקנה אחת ויחידה - המערער הוא שירה במתלוננת בניסיון לרצוח אותה.

המשיבה סמכה ידיה על קביעותיו הנחרצות של בית המשפט המחוזי בדבר הוכחת אשמתו של המערער מעבר לכל ספק סביר, לרבות קביעתו כי סיפורה של המתלוננת קוהרנטי ומרובה בפרטים המתיישבים עם יתר עובדות האירוע, דבר המחזק את מהימנותה כפי שבית המשפט התרשם ממנה באופן בלתי אמצעי.

בנוסף, הוזכרה "מסת הראיות" שפורטה על ידי לעיל, ומנגד נטען כי למול מסכת ראייתית "עצומה זו" כלשון בא כוח המשיבה, התמודדותו של המערער הייתה בדרך של הכחשה - הכחשה כי ירה במתלוננת; הכחשה כי חידש עמה את הקשר; הכחשה כי שוחח עמה בטלפון; הכחשה כי מספרי הטלפון שלו שייכים לו; הכחשה כי שהה בצימר עם המתלוננת ביום 6.2.2018; הכחשה כי שהה בלוד ביום 7.2.2018; הכחשה כי הוא הדובר בהאזנות סתר, ועוד.

21. לעניין מחדלי החקירה להם נטען, המשיבה הפנתה לקביעות בית המשפט המחוזי, וכן לעדות חוקר המשטרה בערכאה קמא, לפיה במועד בו השוטרים הגיעו לצימר, כבר לא ניתן היה לצפות בסרטוני האבטחה. בהקשר זה, הודגש כי המערער נצפה במועד הרלוונטי בסרטוני מצלמות אבטחה בתחנת הדלק הסמוכה לצימר (ת/58), באופן המתיישב עם עדות המתלוננת. לעניין אי עריכת מסדר זיהוי לעובדי המקום, נטען כי אף אם יונח לטובת המערער שאיש מעובדי הצימר לא זיהה אותו, אין בכך כדי לשנות את התמונה הראייתית הברורה. לגבי נהג המונית, נטען כי הוא הביט במערער בחטף כאדם זר בתום נסיעה שגרתית, ולכן אין נפקות לעובדה כי לא זיהה את המערער בבית המשפט, לעניין

זיהוי על ידי המתלוננת.

אשר לטענת האליבי שהעלה המערער, צוין כי יומיים לאחר שהלה סיפר בחקירתו כי שהה בבית דודו באום אל פאחם, טען כי אינו זוכר היכן היה ביום האירוע; כי דודו העיד בבית המשפט שאינו יכול לאשר או לשלול את נוכחות המערער אצלו באותה עת; וכי מכל מקום, שני מספרי הטלפון הנייד של המערער אוכנו בזירה.

המשיבה הוסיפה והפנתה לקביעת בית המשפט המחוזי כי היו במקום תנאי תאורה מספיקים לזיהוי המערער נוכח תאורת הרחוב שהאירה את האזור, וכך גם עולה מהתצלומים מזירת האירוע ומסרטון השחזור.

22. לעניין הערעור על גזר הדין, נטען כי העונש שהוטל על המערער אינו חמור כלל ועיקר, ואף מקל עמו. המשיבה הדגישה כי שלוש העוולות שמערכת אכיפת החוק שמה לנגד עיניה כמטרה למגרן, חברו להן יחדיו במקרה זה - מעשי הרצח המרובים, אלימות נגד נשים והחזקה לא חוקית בכלי נשק. לאור האמור, אין כל עילה להתערבות בגזר הדין.

23. אציין, כי במהלך הדיון התבהר כי המערער לא טרח לשלם את סכום הפיצוי שנפסק למתלוננת, חרף הזמן הרב שחלף ממועד הטילו ועד יום זה.

דיון והכרעה

24. דין הערעור על שני חלקיו להידחות, וכך אציע לחברי.

נקודת המוצא לדיון שלפנינו היא, כי ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בממצאי עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית, על רקע היתרון המוקנה לה בהתרשמותה באופן ישיר ובלתי אמצעי מהעדויות שהובאו לפנייה ומהשתלבותן במארג הראייתי הכולל (ראו מני רבים: ע"פ 511/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 49 (22.2.2022)); ע"פ 7229/20 מירזייב נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (20.12.2021); ע"פ 4454/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (30.7.2020)). המקרה דנן אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות מעין זו.

25. במוקד הערעור על הכרעת הדין ניצבה שאלת זיהוי של המערער כמי שביצע את הירי לכיוון פניה של המתלוננת במטרה להמיתה. למען יובאו הדברים כסדרם, אפנה לבחינת עיקר העדויות והראיות השונות שעמדו בבסיס המסקנה המרשיעה.

26. עדות המתלוננת: מסכת הראיות שהונחה לפני בית המשפט המחוזי - רחבה, ובראשה ניצבה עדות המתלוננת המהווה עדות ישירה לזיהוי המערער כמי שירה בה. עדות זו אף נתמכה בראיות נוספות, כפי שתפורטנה בהרחבה.

בחינתה של עדות זיהוי נעשית בשני שלבים. בשלב הראשון המכונה "המבחן הפנימי", נבחנת מידת בהירות העדות, תוכנה, קיומן של סתירות או היעדרן, וכן אמונתו הכנה של מוסר הזיהוי בגרסה אותה מסר (ע"פ 3055/18 אבו רקייק נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (4.8.2020)).

בשלב השני המכונה "המבחן החיצוני", נבדקת מהימנות הזיהוי עצמו, קרי - האפשרות שהעד המזהה, חרף מהימנותו, טעה טעות כנה בזיהוי. בשלב זה, על בית המשפט לבחון את יכולת העד לזהות בני אדם על פי חזותם, נסיבות אירוע הזיהוי, ובכלל זה תנאי הראות והתאורה, המרחק והזווית ממנה בוצע הזיהוי, וכן קיומה של היכרות מוקדמת בין העד לחשוד כמפחיתה סיכוי לטעות בזיהוי, ועוד (ע"פ 2099/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 38 (22.5.2016)).

אשר ל"מבחן הפנימי" - בית המשפט המחוזי התרשם כי עדות המתלוננת הייתה עקבית וקוהרנטית, התיישבה עם מכלול גרסאותיה במהלך חקירתה, וכן לוותה בהדגמות ספונטניות ורגשות אמוציונאליים המעידים על האותנטיות שבה. המתלוננת אף לא ביקשה להעצים את האמור בעדותה, ביקשה לדייק בדבריה ונמנעה מלטפול האשמות שווא. כך העידה:

"[...] ראיתי את חביב אני נשבעת באלוהים והוא זוכר טוב, בטח שלא יגיד שירה בי, אני ראיתי בעיניים שלי זה רובה, לא אקדח קטן, שחור, ראיתי שהוא שם על הראש שלו כובע, לא כיסה את הפנים שלו, זה היה קפוצ'ון של הג'קט, שחור, הפנים שלו היו חשופות, הוא לא הסתיר. הסתכלתי עליו, בן דוד שלי ירה בי? לא חשבתי בכלל שהוא יעשה דבר כזה. בן אדם שעוזר לבן אדם איך יזיק לו? אמרתי בטח הוא מפחיד אותי כי עזבתי אותו, נשארתי ככה אמרתי לו "חביב לא" (צועקת) צעקתי לו. הוא זוכר את זה. הוא ירה בי ממש. הוא דרך את הנשק. לא חיכה. אני אמרתי לו "חביב לא" ואז הוא ירה בי. זה היה קרוב, ראיתי בעיניים שלי, ואני לא סתם מדברת, זה לא מישהו אחר אני ראיתי בעיניים שלי. אני לא מפחדת שנורתי אני מפחדת בגלל שזה בן דוד שלי. אחרי שירה בי בסנטר, השיער שלי היה פזור, נפלתי קדימה, הכדור נכנס בי. נפלתי על הפנים, השיער כיסה אותי קדימה על הרצפה, אני עד היום מפחדת למה עשה לי את זה. אני הרגשתי שאני עדיין בחיים, זזה קצת, פחדתי שהוא יחזור וירה בי שוב. פחדתי שאני אזוז ואז הוא יחזור. אם הוא עשה את זה פעם אחת יעשה את זה שוב. אחר כך הוא הגיע אני ראיתי אותו בעיניים שלי שהוא ירה בי. הטלפון שלי היה איתו. היה לי שקית של הנרגילה והתיק שלי, כשנפלתי וכל השיער פזור על הפנים שלי, פחדתי לזוז שהוא יחזור ויעשה את זה שוב. ראיתי רגליים, מדגימה איך החזקתי את הנשימה, יכלתי בשלב זה לנשום מהאף שלי רגיל. הלב שלי ממש פעם ופחדתי [...]" (פרו' הדיון מיום 14.5.2018, עמ' 16, ש' 21 עד עמ' 17, ש' 4).

עדות זו זכתה לאמון בית המשפט המחוזי, אשר מצא כי היא נתמכת היטב בחומר הראיות, ואף העדיפה "בלא היסוס" על פני גרסת המערער, כלשון בית המשפט בהכרעת הדין. מדובר אפוא בקביעות מהימנות מובהקות, שאין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן, לא כל שכן בנסיבות המקרה דנן.

27. ומכאן למבחן החיצוני. שוכנעתי כי המתלוננת זיהתה באופן ודאי את המערער, וטיעונו כי המדובר בזיהוי שיסודו בטעות, הן אם כנה והן אם לאו - דינו להידחות. למתלוננת ולמערער היכרות רבת שנים בשל היותם בני דודים, ובעברם אף היו מאורסים זה לזו. טרם ביצוע הירי, המתלוננת לחצה את ידו של המערער לאחר רדתה מהמונית, השניים שוחחו כשהם בקרבה אחד לשנייה, והיא הבחינה בהיותו מתוח מאוד. המתלוננת צעדה לכיוון הנגדי על מנת להיפגש עם חברו ולקבל מידי סכום כסף, ומשפנתה לחזור אל המערער, הבחינה בו אוחז בנשק, בסמיכות של מטרים

ספורים. המתלוננת זיהתה את קולו של המערער, באומרו לה "אני רוצה להתנקם בך", ואף קראה בשמו "חביב לא".

אין בידי לקבל את טענת המערער כי התאורה בזירת הירי לא אפשרה את זיהויו. כמפורט בהכרעת הדין, תנאי הראות נתמכו בין היתר ב"ראיות אובייקטיביות", לרבות דו"ח חקירת מז"פ (ת/25). בהסתמכו עליהן בית המשפט המחוזי קבע כי במקום דלקה מנורת רחוב שהאירה את פני המערער שהיו גלויים, ומכאן שהיה ביכולתה של המתלוננת לזהות את המערער "בלא כל מקום לטעות", כדברי בית המשפט. בקביעה עובדתית זו - לא מצאתי להתערב.

בנסיבות אלה, ומשהמתלוננת זיהתה במו עיניה ושמעה באזניה את קול המערער, נחה דעתי כי בדין קבע בית המשפט המחוזי כי זיהוי המערער הוכח מעבר לספק סביר.

28. לאור האמור, ניתן היה להסתפק בעדות יחידה זו כדי להרשיע את המערער (סעיף 54א לפקודת הראיות; יעקב קדמי על הראיות - חלק שלישי, 1177 (2009)). ואולם ממילא במקרה שלפנינו קיימת מסכת ראייתית מוצקה ביותר, המחזקת את מהימנות המתלוננת.

29. באשר לפתקים שנכתבו על ידי המתלוננת, כמעט מיידית לאחר האירוע, ניתן לראותם כאמרת קרבן אלימות לכל עניין ודבר. סעיף 10 לפקודת הראיות מורה כי אמרה של קרבן אלימות מהווה ראיה עצמאית לאמיתות תוכנה גם אם מוסר האמרה אינו עד במשפט, וזאת כחריג לכלל הפוסל עדות שמועה (ע"פ 3452/11 שאלתיאל נ' מדינת ישראל, פסקה 32 (8.7.2013); תפ"ח (מחוזי-חיפה) 18358-01-09 מדינת ישראל נ' שאלתיאל, פסקה ו' לחוות דעתי (22.3.2011)). כבר נפסק, כי העובדה שהעד השמיע עדותו בבית המשפט, אינה פוגמת בקיומה של האמרה כראיה עצמאית נפרדת (ע"פ 5015/98 אקרישבסקי נ' מדינת ישראל (29.11.1999)).

בעניינינו, לאחר שהמתלוננת נורתה בפניה ויכולת הדיבור ניטלה ממנה, הביעה בכתובים את שמו של המערער כמי שירה בה. זאת, באופן ספונטני ומיד לאחר אירוע הירי, ובעת שהאמינה כי קיצה קרב והיא מצויה על ערש דווי. המתלוננת כתבה על גבי קרטון את שם המערער בשפה הערבית, ועל גבי פתק נייר נוסף, כתבה בשפה העברית "בן דוד חביב אלטור" ואת שם אביו "עומאר". להלן עדותה לעניין זה:

"בהתחלה מיד כשהגעתי למקום, לא היה לי טלפון, לא היה לי את התיק שלי, הוא לקח אותו, לא היה לי שום אמצעי קשר להתקשר למשטרה או למשפחה שלי. במצב כזה, אני 100% ידעתי שאני הולכת למות. הדם נכנס לי לריאות. מיד כשהגיע אמבולנס הוא שאב לי את הדם. רשמתי משהו אני רוצה שמשטרה תגלה את זה, וגם כשאני אמות אני רוצה שהמשטרה תדע את זה. [...] לא רשמתי שאני צריכה משטרה, לא רשמתי שאני צריכה אמבולנס, לא רשמתי שאני צריכה את אמא שלי או המשפחה שלי. רשמתי רק שהמשטרה תדע שזה חביב. ידעתי בוודאות שאני הולכת למות" (פרו' הדין מיום 14.5.2018, עמ' 18, ש' 3-11).

לפנינו אם כן, אימרה של המתלוננת המתייחסת במישרין למעשה האלימות; היא נאמרה בסמוך לאחריו; ובשעה שהמתלוננת האמינה שהיא גוססת בעקבותיו. בנסיבות המתוארות לעיל, המדובר באמרת קרבן אלימות, לגביה קמה חזקה בדבר אמיתות תוכנה. למרבה המזל, חייה של המתלוננת ניצלו ועלה בידיה להעיד בבית המשפט, ואולם אין זה מונע כאמור מלראות בכתובים שרשמה בחנות המכולת, כראיה בעלת קיום עצמאי ונפרד.

30. בנסיבות אלו, מובן אפוא כי אין צורך להידרש לטענת המערער כי מאחר ששאלת זיהויו "מוטלת בספק", יתר הראיות העומדות לחובתו הן בגדר ראיות נסיבתיות, שלא דווקא מובילות למסקנה כי הוא זה אשר ירה במתלוננת.

משהרשעת המערער אינה מתבססת על ראיות נסיבתיות גרידא, וניצבת בראשן עדותה הישירה של המתלוננת, וכן ראיות נוספות - אסתפק בלציין שגם מארג הראיות הנסיבתיות שקיים בעניינו איתן ביותר, ודומה שאף אם היה עומד לבדו, ואין זה המצב - היה בו די להרשיעו.

מכל מקום, ייאמר את שידוע, "משקלן של ראיות נסיבתיות אינו נופל ממשקלן של ראיות ישירות ובלבד שניתן יהיה להסיק מהן, על פי מבחני ההיגיון וניסיון החיים, מסקנה הגיונית ויחידה לפיה לא נותר ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם" (ע"פ 4510/07 סראבוניאן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (17.1.2008); תפ"ח (מחוזי-חיפה) 55684-02-13 מדינת ישראל נ' גפן, עמוד 31 לחוות דעתי (12.5.2014)).

ועתה לבחינת חלק הארי של הראיות הנסיבתיות שמבססות את אשמת המערער.

31. האזנת סתר: כקביעת בית המשפט המחוזי בהכרעת הדין, דבריו בשיחה עם אחותו מחזקים את הראיות העומדות לחובתו, ומצביעים על התנהגות מפלילה. המערער גילה בקיאות בפגיעות הפיזיות שנגרמו למתלוננת במילותיו אלו: "יש לה שתי יריות, ירייה בצוואר ויריה נשארה בעמוד שדרה. היא זו שדפקה אותה. היא זו שלא נותנת לה לקום ובחיים שלה לא תקום", וכן ציין כי "שלחנו אנשים והבת ישנה", וכי קיבל תמונה של המתלוננת בה נראה כי "שמו לב ברזל בפה".

לא זו אף זו, המערער סיפר כי "שלח" שני בחורים לחברתה של המתלוננת ע', והם "הרימו אותה משם... כמה אלות קיבלה, אזקו אותה הרימו אותה מהקיוסק ואמרו לה: 'אם חביב ייאסר בגללך תמותי ותתרחקי מכבוד המשפחה'"; וכי בכונתו לעזוב את הארץ בהשתמשו בדרכון מזויף. גם בשיחה אחרת שהמערער קיים, ציין כי הוא מצוי בבריחה וברצונו לנסוע לחוץ לארץ מאחר שהוא "מבוקש על ידי המשטרה" בשל היותו מואשם ברצח, אך "הבחורה מתה... לא מתה בבית חולים ירוייה כבר עשרים יום" (ת/85).

אמירות אלו של המערער, לא נאמרו בחלל ריק, והן אינן מתיישבות עם התנהלות של אדם שהוא חף מפשע. האמירות אף במידה מסוימת אינן עולות בקנה אחד עם גרסתו המכחישה כל קשר למתלוננת. התנהלות מפלילה זו, תומכת באשמתו (ע"פ 258/83 מדינת ישראל נ' אהרוני, פ"ד מ(1) 617, 622 (1986)); ויש בה אף כדי לשמש כראיה נסיבתית לחובתו. ראו הדברים האמורים:

"אין צריך לומר, שבריחה והימנעות מהתייצבות בידועין שהמשטרה דורשת התייצבותו של פלוני, מטילות על אותו אדם חשד כבד. זו התנהגות מפלילה, אשר, אם לא נמצא לה הסבר מניח את הדעת, יכולה לשמש אפילו ראיה נסיבתית, בצד ראיות אחרות, לביסוס ההרשעה" (ע"פ 677/84 דוד נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) 33, 50 (1987)).

כשלעצמי, אני סבור כי ניתן לראות באמירותיו אלו של המערער אף בגדר "ראשית הודיה" בביצוע המעשים

המיוחסים לו (ע"פ 8107/09 דענא נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (27.6.2011); ע"פ 3834/10 והבה נ' מדינת ישראל, פסקה 124 (6.3.2013)).

32. מחקרי תקשורת: נקודות הציון שהמתלוננת העידה עליהן בעדותה נתמכות ברשת איכון של הטלפונים הניידים של השניים. הנתונים האובייקטיביים ביססו את נוכחות המערער והמתלוננת בזירת הירי בשעת ביצועו, וכן קשרו ביניהם בימים שקדמו לו, לרבות בהימצאות שניהם באזור הצימר. לא זו אף זו, שני מספרי טלפון הנייד של המערער חדלו לפעול בסמוך לאחר הירי.

אם כך, ובניגוד לטענות המערער ההודף את עובדת נוכחותו בזירת הירי - ממצאי האיכון מלמדים אחרת. בהקשר זה, מקובלת עליו קביעת בית המשפט המחוזי כי חלק מהראיות מקבלות משנה תוקף נוכח גרסת המערער, המרחיק עצמו מכל קשר עם המתלוננת ועם זירת האירוע, וזאת ללא שהעלה הסבר המניח את הדעת למסקנה הברורה העולה ממסכת הראיות.

33. בדומה לבית המשפט המחוזי, אף אני לא מוצא ממש בטענות המערער. תחילה לעניין טענת האליבי - כבר נפסק, כי ישנם יחסי גומלין בין מארג ראיות התביעה לבין הראיות שהוצגו לביסוס טענת הנאשם "במקום אחר הייתי". ככל שעוצמת הראיות להוכחת אשמתו קטנה, כך תהא נטייתו של בית המשפט לקבל את טענת האליבי שהשמיע הנאשם, וכן להיפך (ע"פ 319/21 אבו אלהיגא נ' מדינת ישראל, פסקה 35 (10.04.2022); ע"פ 4528/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (16.6.2019)).

על רקע זה, נהיר אפוא כי טענת האליבי לפיה שהה בבית דודו באום אל פאחם, אין לה במה שתיאחז. מעבר להודעתו המאוחרת של המערער בה שינה גרסתו ולפיה "האמת אני לא זוכר איפה הייתי... אני בן אדם ברבר בכל המקומות מסתובב" (ת/3, ש' 72-74), דודו העיד בבית המשפט כי אינו יודע לומר באלו זמנים היה בביתו, ולכן לא היה ביכולתו לאשש או לשלול את טענת האליבי שהמערער העלה. הדברים מדברים בעד עצמם - המערער שלא היה עקבי בעמדתו והציג גרסה שונה במועד מאוחר יותר, לא הצליח לעורר כל ספק בדבר קיומה של אפשרות ממשית לשהייתו במקום אחר.

34. דין טענות המערער לעניין קיומם של מחדלי חקירה ממשיים - להידחות אף הן. ראשית, טענות אלו נידונו כדבעי בהכרעת דינו, אשר פסק כי אין במחדלים נטענים אלו כדי להעיב על התשתית הראייתית שקמה לחובתו; שנית, כלל ידוע הוא, כי לא כל מחדל בחקירה יביא בהכרח לזיכוי הנאשם, וכאשר קיימת תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו, אין בקיומם של מחדלי חקירה כשלעצמם כדי לגרום לזיכוי (ע"פ 9288/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 35 (26.5.2022); ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל, פסקה ז' (18.5.2006)). במקרה דנן, אף אם היה בסיס לטענות בדבר מחדלי חקירה - וספק רב אם כך הדבר, הרי שגם אם יחברו כולם יחדיו, הגנתו של המערער לא קופחה, ולא נפגם המארג הראייתי המבסס את אשמתו (ע"פ 9284/17 חורש נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (5.3.2020); וראו גם ע"פ 9306/20 ברגות נ' מדינת ישראל, פסקה 16 לפסק דינו של חברי השופט א' שטיין (29.4.2021)).

35. לסיכום פרק זה: לא מצאתי להתערב במסקנתו המרשיעה של בית המשפט המחוזי, המעוגנת היטב בחומר הראיות ובעדויות שהוצגו לפניו. משכך, דין ערעורו נגד הכרעת הדין - להידחות.

36. הלכה היא, כי אין זו דרכה של ערכאת הערעור להתערב במידת העונש שהערכאה הדיונית הטילה על נאשם, אלא בנסיבות בהן ישנה סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (ע"פ 2377/19 אפגאני נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (22.5.2022); ע"פ 8869/21 מדינת ישראל נ' קואסמה, פסקה 10 (13.3.2022)).

עניינו של המערער רחוק עד מאוד מלהימנות עם מקרים חריגים מעין אלו, ואם קיימת בו סטייה - מדובר דווקא בסטייה לקולה.

37. בגין העבירות בהן המערער הורשע, בית משפט זה נוקט במדיניות החמרה בענישה, בהצטרפו למאבק רשויות האכיפה בביעורן מן החברה. אשר לעבירת ניסיון רצח, שהינה מן החמורות ביותר בספר החוקים, נכתב כי "חובתנו לנהוג ביד קשה כלפי מבצעי עבירה זו אשר באה לפגוע בחיי אדם" (ע"פ 241/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 35 לפסק דינו של חברי השופט א' שטיין (16.7.2019)). חומרה מיוחדת נלווית לביצוע העבירה, אשר נעשתה כלפי קרובת משפחתו, שהייתה גם ארוסתו לשעבר (ע"פ 5797/11 צסן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (5.8.2012)).

כמו כן, משעבירת ניסיון הרצח בוצעה תוך שימוש בנשק חם, הורשע המערער גם בעבירת נשיאת נשק ותחמושת שנבלעה בזו הראשונה. על חומרת עבירות הנשק המהוות בבחינת אבן נגף לשמירה על שלום הציבור, די שנביט בתוצאה שלפנינו - אך בנס ניצלו חייה של המתלוננת. על הצורך במיגורן של עבירות הנשק, בין היתר באמצעות הטלת ענישה מחמירה ומרתיעה, עמד בית משפט זה לא אחת (ראו מני רבים: ע"פ 587/22 אבו נאעסה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (22.5.2022); ע"פ 6028/21 אטרש נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (15.5.2022); ע"פ 642/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (28.4.2022)).

38. בנימוקי הערעור מטעמו על גזר הדין, המערער עתר בעלמא להתחשבות בנסיבותיו האישיות. בדיון שלפנינו, בא כוח המערער הרחיב במעט בטיעונו זה, וטען כי גילו, היותו נעדר עבר פלילי בעבירות חמורות כגון דא, לצד מחדלי החקירה בעניינו - מצדיקים אפוא הקלה בעונשו. אין בידי לקבל זאת. בהתחשב בחומרת העבירות בהן הורשע, נסיבותיו האישיות נסוגות למול עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים (ע"פ 1077/22 קאדר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (1.6.2022)). ממילא, אין בעובדה כי המערער ללא עבר פלילי בעבירות חמורות מסוג דנן, אלא בעבירות קלות מאלו - כדי לסייע לו; ומכל מקום, הנסיבות המקלות שוקללו במסגרת גזר דינו, ואף ניתן להן לטעמי משקל יתר.

הדברים דומים ביחס לטענתו בדבר התחשבות ראויה בנסיבות ביצוע העבירות - טענה זו הועלתה גם היא בחצי פה, ודומה שלא בכדי. נטען כי בית המשפט המחוזי שקל את ביצוע העבירה על רקע "כבוד המשפחה" ללא שנמצא לכך כל תימוכין, אלא שעיון בגזר הדין מעלה כי האמור נשקל בגדר מניע אפשרי לביצוע העבירה, על בסיס עדות המערער בבית המשפט. בין כה וכה, ערכאת הערעור בוחנת את התוצאה העונשית הסופית (ע"פ 5407/21 דלאשי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (15.2.2022)) - ובזו וודאי שאין להתערב לטובת המערער.

39. טרם סיום, תסקיר נפגעת העבירה מלמד על נסיבות חייה הקשות של המתלוננת - החל מהאירוסין למערער בעל כורחה, עובר לקשייה הכלכליים וכלה באירוע הירי המחריד. ניסיונה לעצב לעצמה מסלול חיים שונה משיועד לה על ידי בני משפחתה, נקטע באיבו, ויום היא נושאת על גבה את המטען הכבד מנשוא של הנזקים שנגרמו לה

בעקבות מעשיו הנפשעים של המערער. לא נותר אלא לחזק את ידיה על החוסן שהפגינה עד עתה, ואף באותם רגעים לאחר שנורתה באכזריות.

40. לאור כל האמור לעיל, העונש שהוטל על המערער אינו חמור כלל ועיקר, ובזהירות המתבקשת אעיר, כי לו היה מוגש ערעור על קולת עונשו - אני סבור כי דינו היה להתקבל.

41. אשר על כן, אציע לחברי" לדחות את הערעור, על שני חלקיו.

שופט

השופט א' שטיין:

אני מסכים.

שופט

השופט ח' כבוב:

אני מסכים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' אלרון.

ניתן היום, כ"ז בסיון התשפ"ב (26.6.2022).

שופט

שופט

שופט

עמוד 15
